

Wolfovega slovensko-nemškega slovarja je izšel tretji sešitek. Ta obseza besede od „doskóčiti“ do „govorica“. Na ovitku se razjasnjujejo kratice in pripomnja naznanja, da bodo obširnija pojasnila o uredbi in osnovi tega slovarja pridejana zadnjemu sešitku prvega zvezka.

Stenske table za pokončno pisavo (latinice) je izdal založnik učil Karol Jansky v Taboru na Češkem. Oblike črkam so V. Blahouševé, ki se nahajajo tudi v odobreni šolski knjigi „první čítanka pro školy obecné“, 4 listi 116×85 cm veliki, ličeno na kamenu tiskani, obsegajo črke male in velike abecede, številke in ločila. Črke so velike, sredina $6\frac{1}{2}$ cm poteze nad in pod sredinjo 8 cm.

To učilo se priporoča tistim ljudskim šolam, katere so pri pokončni pisavi uvedle Blahouševé oblike. Cena vseh 4 tabel 1 gld. 60 kr., po pošti 1 gld. 80 kr.

Rozmluvy hrvatsko-česke. Usporadal Vjenceslav Zabor Mafik, učitel v Záhřebu. V Práze. Tisk a papir Aloisa Wiesnera v Práze. — Nákladem vlastním 1893. Str. 58. Cena 25 kr. — Odkar so se začeli Slovani bolj zanimati drug za drugega, napisalo se je že precej knjig za lažje razumevanje sorodnih si jezikov. Pričujoče delce je namenjeno Čehom, — zlasti češkim učiteljem, — ki se v novejšem času zanimajo zelo za Hrvate. Sicer pa knjižico prav lahko rabijo hrvatski učitelji za priučenje češčine. In dokler tudi nam Slovincem ne spiše kdo jednake knjige, pomaga si Slovenec, ki zna hrvatski, s to knjižico pri učenju češčine.

Društveni vestnik.

Iz kranjskega okraja. (Vabilo.) Učiteljsko društvo kranjskega šolskega okraja bode zborovalo dne 18. vel. travna t. l. ob 11. uri dopoldne v Št. Juriji s sledečim dnevnim redom:

1. „Pokončna pisava“, praktični nastop g. L. Jelene.
2. Slučajni predlogi.

Kdor se misli udeležiti skupnega obeda, naznani to vsaj do 15. vel. travna g. predsedniku.

K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz Gorice. Vabilo. „Učiteljsko društvo za goriski okraj“ bode imelo dne 4. vel. travna t. l. ob 9. uri predpoludne v Gorici na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole občno zborovanje z naslednjim vspeedom:

- I. O pokončni pisavi.
- II. Ustanovitev pevskega zbora.
- III. Posamezni predlogi.

K prav obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz radovljiskega okraja. Dne 13. mal. travna je imelo učiteljsko društvo tega okraja svoje prvo četrtletno zborovanje v Kamnigorici v šolski sobi po že naznanjenem vspeodu.

Predsednik pozdravi navzočne in odda besedo c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku Fr. Levcu, da poroča o Krasu. G. poročevalec je povedal veliko zanimivosti o kraškem svetu in njegovih podzemeljskih hramih. Poročilo so navzočni pazno poslušali, ker taci rečij je redkokrat slišati.

Fr. Jeglič je poročal o čebelarstvu. Povedal je marsikaj, kar je poslušalce tudi zanimalo.

A. Grčar je razpravljaj precej natanjko kako naj se goji „domovinoslovje“ v ljudski šoli in sicer v prvih letih.

Vsa poročila so se z odobravanjem sprejela.

Posameznih nasvetov ni bilo.

Določil se je za prihodnje četrtletno zborovanje kraj, dan in vspeod.

Konečno se predsednik zahvali poročevalcem za razprave in sklene zborovanje z voščilom: „Na veselo in mnogobrojno snidenje pri prihodnjem zborovanju!“

J.

Iz Novega Mesta. Vabilo k zabavnemu večeru katerega priredi učiteljsko društvo novomeškega okraja v četrtek dne 4. vel. travna v dvorani „Narodnega doma v Novem Mestu v korist društva in družbe sv. Cirila in Metoda po sledečem vspeodu:

1. A. Nedved: „Pri slovesi“. (Moški zbor.) 2. F. S. Vilhar: „Kam?“ (Bariton-solo.) 3. Fr. Kücken: „Barcarola“. (Ženski dvospev.) 4. K. Mašek: „Pri zibelci“. (Čveterospev.) 5. Hr. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasin“. (Moški zbor.) 6. Blaznica v prvem nadstropji. (Vesela igra v jednom dejanji.) Med petjem in igro igra orkester novomeške godbe. Vstopnina: Sedeži po 50 kr. Vstopnice po 30 kr. Ker je čisti dohitek namenjen tudi družbi sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejemajo. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Odbor.

Vestnik.

Osobne vesti. G. Ivan Okorn, nadučitelj na dvorazrednici v Preddvoru, imenovan je drugim učiteljem na deški šoli v Trzici; g. Muks Šribar, učitelj-voditelj v Vavti Vasi pa učiteljem-voditeljem pri Beli Cerkvli. — Umrl je dne 24. mal. travna g. Jakob

Setničar, nadučitelj v Ajdovščini, v 55. letu svoje starosti. V m. p. — G. Simon Zupan, katehet pri č. nunah v Škofji Loki, postal je župnik na Ježici, na njegovo mesto pa je prišel za kateheta g. Feliks Zavodnik, kapiteljski vikar v Novem Mestu.

Iz zadnje seje c. kr. deželnega šolskega sveta. Dovolila se je ustanovitev novih šol jednorazrednic i. s. v. v Hrvaškem Brodu in v Telčjem v krškem okraji; v Starem Vinkelnju in Črnem Potoku v kočevskem okraji; v Lesah in na Koprivniku v radovljiskem okraji; jednorazrednice s slovenskim in nemškim oddekom na Travi v kočevskem okraji in jednorazrednice v Trbiži nad Škofjo Loko v kranskem okraji, kjer pa ostane do zgradbe šolskega poslopja že obstoječa ekskurziona šola k dvorazrednici na Trati.

Razstavo učil in solarskih izdelkov obrtne nadaljevalne šole v Radovljici je povodom sklepa šolskega leta dne 30. maleda in 4. vel. travna priredil tamošnji šolski odbor.

Preskušnje učne usposobljenosti za ljudske in meščanske šole pri izpraševalni komisiji v Ljubljani prično se danes. Namestu namreka šolskega svetnika Bl. Hrovatha jih vodi njega namestnik g. profesor Fr. Kreminger. Imena kandidatov priobčimo v prihodnji številki.

Koliko vojakov dajo posamični narodi v Avstro-Ogerski. Nemci dajo 227.000 mož, Čehi 174.000, Madjari 172.000, Hrvati in Srbi 78.500, Poljaki 75.000, Malorosi 74.000, Rumunci 47.000, Slovenci 27.500, Italijani 13.600 mož. Slovani dajo torej skupaj 430.000 mož, torej za 30.000 mož več nego Nemci in Madjari skupaj.

Zveza med Črnim in Baltiskim morjem. Ruska vlada se je začela pečati z načrtom inženjerja Križosa, ki namerava dovršiti prekop, kateri bi vezal Črno morje z Baltiskim. V to svrhu bi se porabila struga Dvine in stari prekop, ki veže reki Oulo in Berezino, katera poslednja se steka v Dujeper in se tako veže s Črnim morjem. Vse delo bi veljalo primerno malo vsoto 12 milijonov rubljev.

Korporal-učitelj. Človek bi res skoraj ne verjel da je sedaj koncem 19. stoletja mogoče izobraženemu možu učiteljska mesta z onimi kakega sluge primerati in vender je tako. Nemški državni poslanec podpolkovnik Malachowsky stavlja je resen predlog, doslužene podčastnike po prestatnem izpitu kot učitelje nastaviti. A če bi drzni ta reformer pedagogiko le toliko čislal, kolikor čišla vsak paragraf vojaškega pravilnika, ne bil bi nikdar zahteval kaj jednacega. Sploh je pa učiteljem-vojakom še predobro znano, da ne delajo g. častniki z učitelji nikakih izjem. J. H.

Iz prirodoslovja. Učitelj: Povej mi, kaj so vrečarji!

Učenec: Vrečarji so one živali, ki imajo na trebuhu vreče.

Učitelj: Ali veš, zakaj imajo te vreče?

Učenec: Vreče imajo za to, da se v nje skrijejo, ako jih kedo zasleduje. J. H.

Drobtinice iz strokovnih listov.

Fotografije k prošnjam za učiteljska mesta. Magistrat mesta Gleiwitza je odredil, da bi na njegovo željo prositelj ali prosilka pridelala svojo fotografijo. „Narod a Škola“.

Nadzornice. Nekaj dunajskih učiteljic se je bavilo z mislijo, da bi za dekliške šole nastavljen bile c. kr. okrajne šolske nadzornice. „Narod a Škola“.

Na Dunaji so otvorili društvo, katerega naloga je razširjati igro med šolsko mladostjo. „Narod a Škola“.

V Parizu je mestni svet zrušil šolski regiment ter mesto njega upeljal povsodi igre. „Narod a Škola“.

Odlikovanje narodnih učiteljev. Francoski učni minister je pozval vse šolske svete, da bi mu predlagali najbolj zaslužne ljudske učitelje, ker jih bode odlikoval z redom častne legije. To je najvišji znak zasluge na Francoskem. „Narod a Škola“.

Higijenično predavanje. Na zdravniški fakulteti v Curihu v Švici imajo priložnost učiteljski kandidati in učitelji poslušati anatomično, fizično in higijenično predavanje. „Narod a Škola“.

Z žico vezani sešitki so bili prepovedani v šolah v Norvegiji. To pa zaradi tega, ker je nevarno, da bi se otroci upraskali. „Narod a Škola“.

V presledku ob 10. uri pazimo, kaj otroci jedo. Vzlasti bodimo pozorni, da si otroci pred obedom ne kazijo želodca s sladkarijami ali drugimi neprebavnimi in škodljivimi rečmi. „Narod a Škola“.

Pokončna pisava je sedaj uradno vpeljana v Karlsruhe po stopnjah po vseh šolah. Zato je Karlsruhe prvo mesto, kjer je zagotovljeno tej novosti trajno mesto. „Narod a Škola“.

Pomanjkanje učiteljev. V Gaficiji so morali 300 šol zapreti, ker manjka učnih moči. Na Nemškem tudi manjka učiteljev, tako v okraji Arnbergskem 170 in v okraji Merseburgskem 65 učiteljev. „Učiteljske Novine“.

Na Češkem so kupili od prof. Spohrerja rokopis Komenskega za 600 gld. za češki muzej. „Učiteljske Novine“.

Proti petji po notah. „Schweizerische Lehrerzeitung“ se pritožuje, da petje zgineva pri ljudstvu od te dobe, odkar je bilo uvedeno v ljudskih šolah petje po notah. Časi učili so se otroci v šolah peti po posluhu in tudi pevali nove pesni, ktere so se od starejših ljudij lahko naučili po posluhu. Sedaj pravijo, da brez taktiranja učiteljevega jim ni mogoče peti. „Učiteljske Novine“.

Proti pokončni pisavi se je izrekla komisija, katero je poklicalo kr. ministerstvo v Virtemberskem. „Učiteljske Novine“.

Kako se uspešno čisti šolska tabla. Goba, s katero stiramo s table kredo, ni dobro čistilno sredstvo, ker se kreda zmaže in na tabli ostane mnogo sivobelih madežev. Kreda je treba s table spraviti najprvo s suho čunjo. Krednega prahu je zmerom veliko na tabli, zlasti če je lik krapav, temen. Opominim, da ni vsejedno, kako se zmiha. Smer je določena in to od leve strani k desni in nazaj. Nikoli od zgoraj doli in nazaj, ker bi voda po celi sirjavi table se stekajoča prah s seboj vzela. Potem ususi se tabla s sprano in vžeto gobo. Čunj ni treba nikoli močiti; zunaj šolske sobe se strepljejo. „Narodni Učitelj“.

J. Praprotnikova.

Zahvala. Slavna kmetska posojilnica ljubljanske okolice je blagoizvolila zopet za tukajšnje revne otroke vsoto 10 gld darovati. Za ta dobrodelni dar se podpisani krajni šolski svet in šolsko vodstvo najprisrčneje zahvaljujeta.

Krajni šolski svet v Šmariji dne 16. mal. travna 1893.

Ivan E. Borštnik,
predsednik in šolski vodja.

Zahvala. Slavna „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ je naklonila za ubogo mladino naše trirazredne šole znesek 10 gld., za kateri dar se toplo zahvaljujemo.

Studeneč, 21. sušca 1893.

J. Gams,
predsednik kraj. šol. sveta.

F. Ks. Trošt,
nadučitelj.

Zahvala. Slavna „Narodna šola“ je poslala za tukajšnje šole obilo šolskega blaga, za katero se podpisani v imeni šolske mladine prav pristožno zahvaljuje.

Vodstvo trirazredne ljudske šole v Šmariji,
dne 16. mal. travna 1893.

Ivan E. Borštnik, voditelj.

Zahvala. Slavnemu odboru „Narodne šole“ izreka podpisano vodstvo v imenu svojem in šolske mladine za dvojno pošiljatev raznovrstnega šolskega blaga najtoplejšo zahvalo.

Šolsko vodstvo prijetno iznenadeno po slavni „Okrajni posojilnici v Kamniku“ z darilom 5 gld., izreka slavno-isti za nepričakovani dar najsrčnejšo zahvalo v imeni učiteljsva in mladine.

Šol. vodstvo v Domžalah, dne 15. mal. travna 1893.

Fr. Pfeifer, voditelj.

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo šteje si v prijetno dolžnost, tem pótom izreka zahvalo „Posojilnici“ v Črnomlju za darovane štiri knjige iz knjižnice „družbe sv. Cirila in Metoda“ za tukajšnje šolsko knjižnico.

Vodstvo ljudske šole v Adlešičih.

Ant. Kadunc, šol. voditelj.

Zahvala. Slavno društvo „Narodna šola“ je poslalo za malo novcev primeroma obilo šolskega blaga tukajšnji šoli. Podpisano vodstvo izreka tem pótom najtoplejšo zahvalo prekristnemu društvu.

Vodstvo šole v Št. Lambertu, dne 5. mal. travna 1893.

Fort. Lutar, šol. voditelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 337

okr. š. sv. Na jednorazredni ljudski šoli v Podragi pri Vipavi je popolniti učno mesto z dohodki IV. plačilnega razreda, z opravičeno 30 gld. in s prostim stanovanjem v šoli.

Prošnjo za stalno, oziroma začasno umeščenje je poslati predpisanim pótom do dne 10. vel. travna 1893 tukajšnjemu uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni,
dne 14. mal. travna 1893.

Št. 294

okr. š. sv. V logaškem okraji sta popolniti stalno ali tudi začasno s pričetkom prihodnjega šolskega leta dve učiteljski mesti.

1. Četrto učiteljsko mesto na štirirazredni ljudski šoli v Cerknici z dohodki IV. plačilnega razreda in s prostim stanovanjem.

2. Drugo mesto na jednorazredni šoli pri Št. Vidu nad Cerknico, katera se bode razširila v dvorazredno šolo, z dohodki IV. plačilnega razreda in s prosto sobo za stanovanje.

Prošnje je poslati opremljene po predpisih tukajšnjemu uradu do 15. vel. travna 1893.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatci,
dne 16. mal. travna 1893.

Št. 455

okr. š. sv. Na dvorazrednici v Preddevoru je s koncem tega šolskega leta stalno popolniti mesto nadučitelja - voditelja z dohodki III. plačilnega razreda, z opravičeno 50 gld. in prostim stanovanjem.

Obrok za prošnje do dne 20. vel. travna 1893.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranji,
dne 29. mal. travna 1893.

Higijenične šolske klopi,

patent WEIXL

so šolam brez dvorane za telovadbo neobhodno potrebne in stanejo:

1 komad	2-sedežna	šolska klop	nebarvana	6 gld. — kr.
1	2-	"	barvana	6 " 50 "
1	3-	"	nebarvana	6 " 90 "
1	3-	"	barvana	7 " 50 "
1	4-	"	nebarvana	7 " 80 "
1	4-	"	barvana	8 " 50 "

— Ako se naroči mnogo klopij, dobé se ceneje. —

Naročila naj se blagovoljno pošiljajo IVAN-u WEIXL-u, nadučitelju v Kamnici, pošta Maribor (Štajersko).

«Učiteljski Tovariš» izbaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje «Slovenskega učiteljskega društva» prejema list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Komenskega ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.

Lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani. — Tisk R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.